

Part har givet om at holde i Vre den Grundlov, som skal betrygge vort Folks Vel. Det er alt for let for dem, som have Magten, at gaa udenom og gøre det alt sammen „omtrent“. Det er langt vanskeliggere for os andre at holde dem, som have Magt og Vilje til at bryde Grundloven, detsfra, naar vi ikke selv uroffelig staa fast paa hvert Ord og Punktum i den. — Der er endnu et Standpunkt, som er fremfat fra forskelliges Sider, dels ligefrem og dels anthyndingsvis. Særlig i Landsstinget er det kommet frem. Det gaar ud paa, at en af de Grunde, hvorfor man vil gaa paa Afkort med Grundlovens Bud, skulde være, at det mægtige Agrarparti fordrer det, dette mægtige Parti skulde se Folkets og Landets Interesser tilsidefatte ved, at vi fulgte Grundlovens Bud. Jeg vil dertil sige, at Agrarpartiet vil have saa store Krav paa Repræsentanternes Arbejdsdygtighed og paa Regeringens og Rigsdagens Imødekommen, at det har fuldt Brug for en Regering og Rigsdag, som trofast vil arbejde under Grundlovens Binger, og Agrarpartiet er mindst faldet til at prøve paa at røre ved det fundamentale Grundlag for vor hele politiske Tilværelse. Men for øvrigt vil jeg, ogsaa som Agrar, tillade mig at sige et Par Ord i denne Retning. Naar jeg siger: som Agrar, gør jeg det med nogen Berettigelse. Thi jeg har i de Aar, jeg har siddet her i Tinget — og derom tør jeg trostigt henvise til Folketingsstidenden — aldrig talt et Ord eller givet min Stemme uden fra et Agrarstandpunkt. Jeg kan yderligere henvise til de enkelte Lovforslag, som jeg i Tidens Løb har indbragt her i Tinget. Men jeg kan navnlig henvise til, at den forrige Indenrigsminister, den nuværende Trafikminister (Ingerslev) — jeg beklager, at han ikke er til Stede — i tidligere Dage plejede at kalde mig: det ærede Medlem, som tager sig saa varmt af Landbruget. Han gjorde det ganske vist de høit en bas, med Overlegenhed, om end med et velvilligt Smil, men jeg var alligevel altid glad ved Bencævnelsen. Han havde et andet Kælenavn til mig, og det var: det ærede Medlem, som altid er saa meget mod de mange Embedsmænd. Ja, især i de Tider faldt de to Ting næsten sammen. Naar jeg altsaa vil tillade mig at udtale mig med Hensyn til disse Agrarstandpunkter, mener jeg at gøre det med nogen Berettigelse. Jeg vil da fastslaa, at lige saa sikkert som det er, at den Virksomhed, der er tilfaldet Landbruget, er af største Betydning for hele Landet — ikke alene for Jordbruget, men ubetinget for alle og særlig ogsaa for Byerne

— og lige saa vist som kun et dygtigt og fremadskridende Landbrug kan betinge en fremadskridende Handelsvirksomhed og en udviklet Industri og Haandværksdrift, at fort sagt Liv og Virksomhed og Fremgang materielt set i vort Land kun kan tænkes, naar det baseres paa et godt og dygtigt Agerbrug — lige saa sikkert som alt dette er Tilfældet, lige saa sikkert er det ogsaa, at efterhaanden som Agrarerne træde frem som et levedygtigt Parti, som ikke fordrer andet, end hvad der nødvendigvis maa ske i Jordbrugets Interesse, ville de finde deres bedste Hjælpetropper blandt Repræsentanterne for Byerne, blandt de Repræsentanter, som særlig have at varetage de arbejdende Klasers og Middeltandens Interesser. Naar Agrarerne kun fordrer det, som de bør have, og som de ogsaa efterhaanden ville faa, ville de kun finde Modstandere blandt Kapitalisternes og de store besyttede Industriers Repræsentanter. Derfor kan jeg ikke se, hvordan nogen fra et Agrarstandpunkt kan falde paa at frygte en Udvidelse af Valgfredsene. Jo flere Valgfredse der er, jo kraftigere Støtte vil efter min Overbevisning Agrarerne finde, og desto sikrere ville de kunne arbejde til fælles Vel for os alle. Det fælles Vel her i Landet beror jo ubetinget paa Jordbrugets Fremadskriden og Udvikling, thi som Basis for vor materielle Tilværelse her i Landet have vi intet uden for Jordbruget. Men vi kunne ikke staa alene, vi trænge til Støtte fra Byerne, og derfor vil Samarbejde mellem Byernes store Befolkning og Jordbruget nødvendigvis komme nu, efter at Statskassen er tømt paa Grund af hele det provisoriske Regimente. Trykket føles overalt, og selv inden for Højre fordrer man jo Forandring og fordrer blandt andet her i i denne Sag Valgfredsloven forandret, for at de berettigede Interesser paa Livets materielle Omraader en Gang kunne komme til at gøre sig gældende. Jeg forstaa derfor ikke, at enten Højre eller den Del af Venstre, der, som sagt, hidførte Forliget, kan slutte sig til et Forslag som dette.

Der er en Mand, som særlig har Ansvar for dette Forslag, og det er den ærede Indenrigsminister. Trods det Regimente, vi tidligere levede under, fremkom der til almindelig Forbavselse den Gang et Forslag fra den forrige Indenrigsminister, der nøje sluttede sig til Folketingsets tidligere Opfattelse og til Grundlovens § 32. Det var ganske vist en Overraskelse for Folketingset, tror jeg, at det fremkom, men det blev modtaget med Tak og ogsaa vedtaget her i Tinget. Landsstinget modsatte sig det, og nu fremkommer der et Forslag fra Indenrigsministeren og sen-